

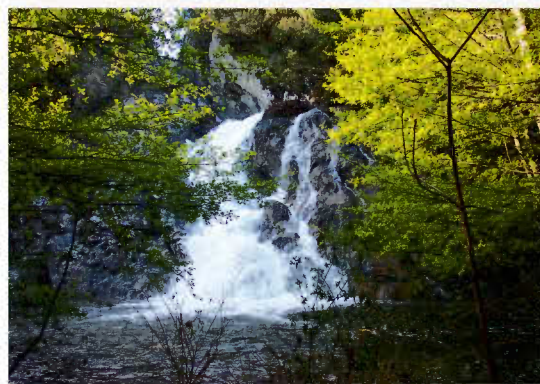

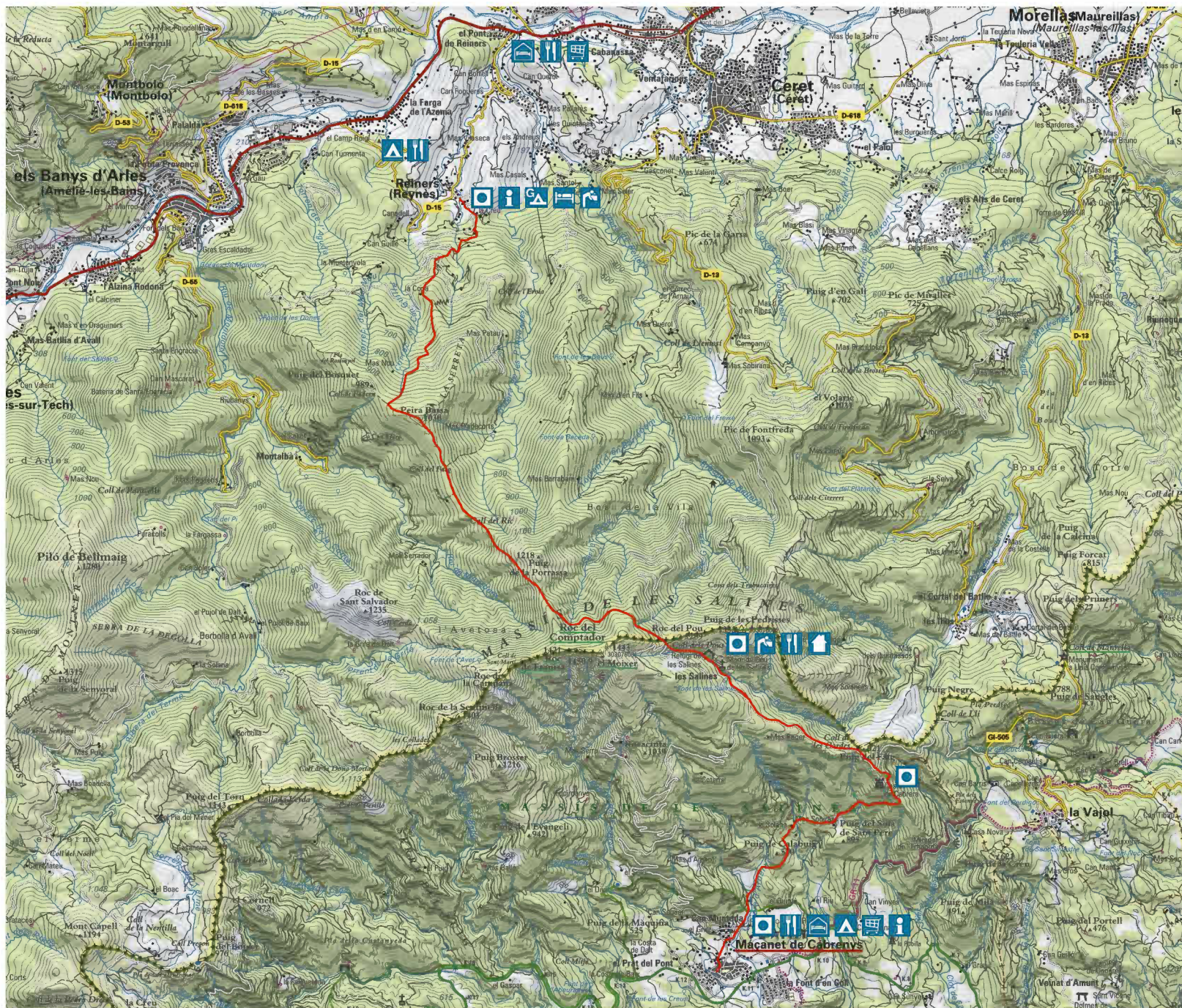
deCASTELL a CASTELL

GUIA

CAT

CAMÍ DE MAÇANET DE CABRENYS A REINERS

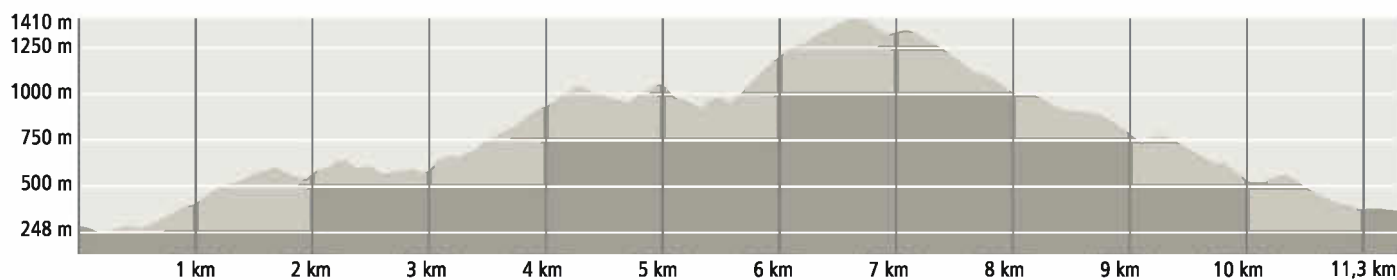

Serveis

Restaurant del Santuari de les Salines
 Restaurants de Maçanet de Cabrenys
 Allotjaments de Maçanet de Cabrenys i de Reiners
 Restaurants de Reiners (La Farga i el Pont)
 Camping Aloha de Reiners (La Farga)

- Distància: 19 km
- Desnivell: 10% (fins Roc del Comptador) / Roc de Fraussa)
- Dificultat: Mitjana - alta
- Alçada màxima: 1.450 m (Roc del Comptador) / Roc de Fraussa)

- Zona d'acampada d'una nit
- Botiga
- Càmping
- Font
- Històric
- Hotel
- Informació
- Llit
- Refugi
- Restaurant
- Ruta

REINERS

MAÇANET

DESCRIPCIÓ DE LA RUTA

El Camí de Reiners a Maçanet de Cabrenys "De Castell a Castell", és una ruta de germanor que uneix els pobles de Reiners (260 m d'altitud) i Maçanet de Cabrenys (370 m d'altitud) al llarg de 19 km de camí senyalitzat.

L'itinerari començant per Maçanet travessa el Massís de les Salines fins a la Collada dels Pous (1239 m), el Roc de Fraussa i acaba al poble de Reiners. Es una proposta per descobrir el Massís de les Salines i el seu patrimoni cultural i natural. Tot caminant podrem conèixer una mica més la història d'aquestes contrades, el seu paisatge i la riquesa natural d'aquest espai.

És habitual pensar que les muntanyes han estat fronteres infranquejables entre els pobles, però sovint han existit rutes que les travessaven i uneixen els habitants de banda i banda. Amb aquest camí es vol recuperar un lligam de germanor que ha existit sempre entre la gent de Maçanet de Cabrenys i Reiners, i per extensió a tota la Catalunya del Nord i l'Empordà.

Al llarg del camí descobrirem indrets d'interès cultural, com el Castell de Cabrera, el Santuari de les Salines, l'església de Sant Vicenç i el Castell de Reiners, i d'interès natural, com els hàbitats que travessarem. Una escalada biològica que ens durà a observar una vegetació ben variada i adaptada a cada altitud, així com una fauna ben característica d'aquests indrets encara prou feréstecs. Feixes i cabanes de bosquerol es poden trobar al llarg del camí, testimonis de l'activitat econòmica que s'estenia per tota la muntanya.

Venint de Reiners, el camí comença a la Creueta, el coll al peu del Castell de Reiners, que deixa a l'oest l'Ajuntament i a l'est l'església de Sant Vicenç. L'alzina centenària de la Creueta ens acull amb la seva ombra a prop d'un prat magnífic on es pot fer píc-nic. Passem davant de la rectoria i d'algunes cases per enfilar un corriol que passa per la font de Reiners. Un pontet ens permet de travessar la ribera de Llabó. Tot pujant arribem a la Creu, on coincidim amb el camí secular de Ceret. Arribem al veïnat del Roc admirant l'antic empedrat del sender i, d'allí, a can Nie. Baixem per tornar a passar la ribera de Llabó. Caminem amunt cap a les terres dels masos medievals de l'Avellà i l'Escarrabill. Després de travessar la pista que porta al Mas Patau i a la Muntanyola, anem a parar a la Copa, un mas medieval en ruïnes. El sender continua pujant i ens trobem amb un altre mas de muntanya arruïnat, el Mas Nou. Finalment arribem a la carena i seguim el camí que ve dels Banys d'Arles. Som a Pera Bassa, ja a 1000 m d'altitud. No deixem la carena fins al Roc de Fraussa. Podem enfilar-nos pel Roc, o sortejar-lo per anar a la Collada dels Pous, i d'allí al Santuari de les Salines, el Castell de Cabrera i Maçanet.

El camí de Reiners a Maçanet ja estava cadastrat a Reiners el 1911 com a "Chemin vicinal n° 1", tot i que darrerament s'havia perdut el seu traçat i se'n feien servir diferents variants per anar fins al poble veí. Aquest camí ancestral va esdevenir transfronterer a partir del Tractat dels Pirineus el 1659, però es va continuar utilitzant com sempre per anar als aplecs, a visitar la família, participar a les festes... I justament pel seu caràcter transfronterer,

La font de Reiners i la ribera de Llabó

HISTÒRIA

se li van anar afegint altres usos com el contraban, o la fugida en casos de perill, persecucions i guerres. El contraban va complementar l'economia agrícola i el treball a les mines de talc dels habitants de Reiners i de Maçanet fins a mitjan segle XX.

el poble de Maçanet de Cabrenys

Maçanet de Cabrenys es troba al mig d'una vall ampla als peus del Massís de les Salines, a 370 m d'altitud a l'extrem nord-oest de l'Alt Empordà. El nucli urbà va néixer a redós de l'església parroquial de Sant Martí; ja es té constància d'unes cases al seu voltant al segle XII, és a dir la Cellera. El 1271 formaven el recinte emmurallat de la força i el castell de forma hexagonal. La branca dels Rocabertí, barons de Cabrenys al Vallespir, van ser senyors del poble des del segle XIV fins al XVI, i per això des del 1440 apareix l'afegitó de Cabrenys "Massaneto de Cabrens". L'església és un edifici romànic (s. XII-XIII) on destaca la portalada i la ferramenta de la porta. A la plaça de la Vila hi ha l'edifici modernista de la Societat i al mig s'alça el monument anomenat Barra de Rotlan, un pal de ferro de 5 m coronat per una anella. Una llegenda conta que fou l'arma de l'heroi Rotlan que quan no li fou útil la va llençar des del castell de Cabrera dient: "Allà on la meva vara caurà, Maçanet de Cabrenys, serà". Però hi ha molts indicis de que es tracta d'una

força o costell dels senyors medievals del lloc.

L'activitat agrícola i ramadera que es mantenia en els 50 masos del terme i l'explotació forestal, gairebé ha desaparegut. Del segle XVII al XIX van ser molt importants la indústria tèxtil i la del ferro. Al segle XIX també s'hi va afegir la suro-tapera amb mitja dotzena de fàbriques, això va suposar un augment demogràfic que va arribar l'any 1860 a 1876 habitants. També va funcionar durant cent anys la fabricació de pipes de fumar amb una factoria de 60 treballadors, una de les més importants del món i que es va mantenir fins fa vint anys. Fou important l'explotació durant un segle de les mines de talc a la muntanya de Les Salines. En els darrers anys, la desaparició de les activitats tradicionals ha conscienciat als maçanetencs de millorar l'oferta turística amb atractius com el paisatge muntanyós, la natura i els boscos prou conservats, així com la seva gastronomia.

el poble de Reiners

Reiners es troba en ple cor del Vallespir, a mig camí entre la mar Mediterrània i el Canigó. El Tec és el gran riu comarcal que travessa el municipi. El Pont de Reiners és el centre neuràlgic actual. Després d'un tram de 3 km carretera amunt, arribareu al poble, el centre històric format al voltant del castell, a 250 metres d'altitud. Si continuem pujant pels camins i senders, la muntanya arriba als 1450 m a la frontera amb Maçanet de Cabrenys. El tret distintiu de Reiners el formen els masos repartits pel territori, alguns en ruïnes i d'altres encara habitats. L'economia tradicional ha sigut l'agricultura, completada per petites indústries rurals. Actualment, amb 1381 habitants, el turisme és una font d'ingressos important.

HISTÒRIA

La cova de la Dona, també anomenada cova de les Encantades, és una petita balma (avui dins d'una propietat privada) de 12 m de llarg, que travessa una veta calcària d'un extrem a l'altre. L'estudi d'aquesta galeria estreta ha demostrat que es va fer servir per a fins sepulcrales durant l'edat del coure, és a dir, al final del neolític, als inicis de la metal·lúrgia (2800 – 2100 aC). S'hi ha trobat un botó fet amb ós, una quantitat considerable de peces d'ornament fetes amb closques, un destraló de pedra verda, una placa de bronze i fragments de terrisseria. El descobriment d'objectes de l'edat de bronze i de l'Antiguitat demostra que la cova també es va freqüentar durant aquests períodes i que les sepultures es van estendre al llarg de milers d'anys. A la cova de la Font Calda, situada al sud-oest del poble, també es va fer un descobriment similar.

Així doncs, l'activitat metal·lúrgica és un dels trets diferenciadors del territori de Reiners des de milers d'anys. Les primeres tècniques per produir ferro consistien en la creació d'un baix forn. Es tracta d'un forn d'argila on es barrejava el carbó i el mineral, per tal de traure una massa metàl·lica anomenada mena. A partir d'aquesta mena depurada s'extrau el lingot de ferro. Aquest mètode s'ha fet servir des del començament de l'edat de ferro fins al segle XIV. Això no obstant, la impossibilitat de reutilitzar l'escòria, ja que és excessivament silícia, generava grans pèrdues. És habitual trobar aquestes escòries (restes metàl·liques negres i llises) per les muntanyes que envolten el poble.

El sender passa per un pou de neu de dimensions imponents un poc abans del Roc de Fraussa. L'ús del gel es va generalitzar entre els segles XVI i XIX en diferents àmbits com ara la medicina o per a la conservació d'aliments o l'elaboració de postres. La neu es compactava per convertir-la en gel. Els pous es fabricaven amb compte per afavorir-ne l'aïllament tèrmic i normalment es cobrien amb una cúpula foradada amb una obertura de recàrrega orientada al nord. Als Pirineus Orientals s'han registrat més de cent obres d'aquest tipus. El gel es transportava als pobles i hospitals en primavera per a vendre'l. Aquesta activitat, que suposava una font important d'ingressos extraordinaris per als seus habitants, va minvar a partir de la segona meitat del segle XIX, amb el desenvolupament de la fabricació artificial de gel, fins a desaparèixer per complet a principis de la I Guerra Mundial.

el Castell de Reiners

La primera referència al castell de Reiners data del segle XII. No hi cap dubte que a partir d'aquest període es vincula amb una sagrera o cellera, és a dir, un espai fortificat on segons un text del segle XV hi havia tres portes i, com a mínim, una torre. Probablement l'església de Sant Vicenç, mencionada des de l'any 1027, també es trobava en aquest indret. Al segle XII, la família senyorial de Reiners era sota l'autoritat dels senyors de Serrallonga, una família poderosa de l'Alt Vallespir. L'any 1267, abans d'anar-se'n a la Vuitena Croada, de la qual no tornarà, Bernard-Hug de Serrallonga va cedir el castell a la seva dona Gualda. Després

Església del Vilar de Reiners

Muralla best del castell de Reiners

el castell va passar a dependre dels Rocaberti a través de Beatriu de Serrallonga, muller del vescomte de Rocaberti. Aquesta família governava, entre d'altres, a Maçanet de Cabrenys, i ocupava posicions importants a la cort dels comtes-rei de Barcelona.

Actualment, la ubicació del castell pot semblar extravagant, però en realitat es trobava al centre d'un terreny explotat amb gran eficàcia. Era situat estratègicament entre les pedreres d'extracció de mineral de ferro i els tallers de forja. També vigilava els itineraris de pastura que arribaven als cims de l'Albera.

Els vestigis de la fortificació formen un quadrilàter trapezoïdal, de 140 m² aproximadament, situat al cim del tossal amb vistes al poble. Al centre de la plataforma es troba l'actual dipòsit d'aigua de Reiners. El mur occidental, que mesura 17 m de llarg amb una altura aproximada de 4 m, és el que millor es conserva. S'hi troben alguns forats que podien haver estat espitlleres. Els estudis arqueològics de l'any 2018 han posat de manifest diferents fases de construcció consecutives, a més de la presència de parts mestres i de sòls medievals soterrats.

També s'han fet estudis al lloc on es suposava que era l'església, tot i que no s'ha pogut confirmar l'ús religiós de l'espai. L'edifici es troba en un nivell inferior del castell i s'erigeix com un espai quadrangular de 6 x 5 m delimitat a l'oest per un mur rocós tallat verticalment i, pels altres costats, per murs baixos molt anivellats. S'hi ha descobert les restes d'un paviment que cobria una capa més antiga on s'ha trobat una moneda estranya de Girard I, comte de Rosselló, de principis del segle XII. L'església actual és del segle XVII i alberga un magnífic retaule barroc.

el Castell de Cabrera

En documents dels anys 1003, 1074 i 1095 es cita la Roca de Cabrera. Però el primer esment del castell el trobem el 1098, al Llibre Gran dels Feus: Guillem Bernat, fill de dona Arsendis, va prestar jurament pel castell de Cabrera a Bernat II, comte de Besalú "castrum de Cabrera cum sua et cum omnibus pertinentiis". La propietat del castell anava aparellada amb el de Maçanet, el 1221 pertanyia a Beatriu d'Hortal i el 1275 al seu fill Mascarós.

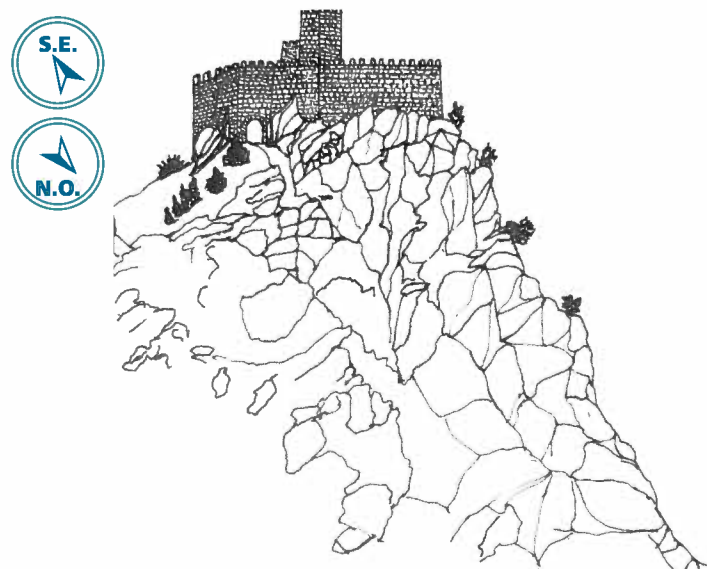
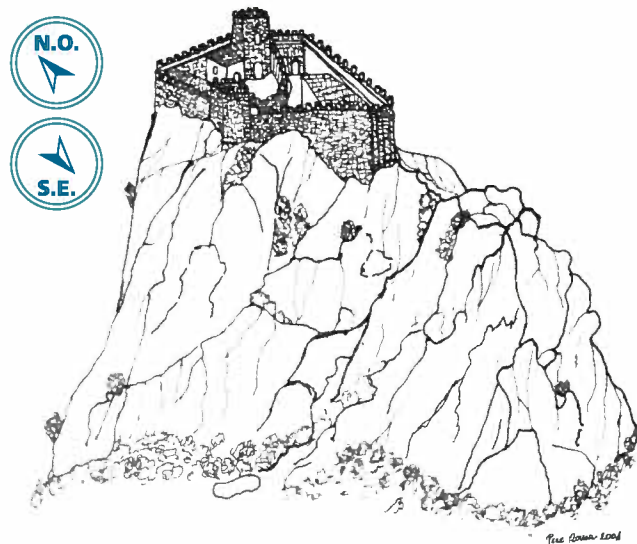
El 1288 el castell va ser pres i destruït per l'exèrcit francès. El 1330, Simó de Cabrera va vendre el castell i la senyoria de Maçanet a Beatriu de Cabrenys, senyora de Cabrenys, Serrallonga i Reiners, llavors va fer reconstruir les muralles i les teulades de la fortalesa. El 1344, el fill Guillem Galceran de Rocabertí, es feu càrrec del castell i en els capbreus sempre hi figura que és senyor de Cabrera. El 1462 els francesos es van apoderar del castell on van establir una guarnició de 15 homes sota el comandament d'un capità anomenat Martin Durcayo. El 1497, hi vivia el castellà Jaume Olivet, sota les ordres de Pere de Rocabertí, baró de Cabrenys; successivament per herència la propietat va passar a les famílies Paguera i Sorribes i el 1689 l'edifici ja consta com a derruït.

L'edifici es troba damunt d'un penyal a 852 metres d'alçada, només accessible per la banda nord. Ocupava tot el cim i això el convertia en una magnífica talaia, tenia una extensió de 189 metres quadrats i un perímetre de 76 metres. Les darreres

HISTÒRIA

restes de la fortalesa s'aixequen al caire dels espadats, i es redueixen a una cisterna, la base d'una torre quadrada i alguns murs de 2 metres d'alçada. La construcció es pot datar als segles XI-XIV i formava part de la xarxa fronterera del comtat de Besalú.

Reconstrucció ideal basada en les restes actuals, per Pere Roura

el santuari de Les Salines

El nom de Salines es refereix al fet que en aquest lloc es donava sal al bestiar de pasturatge. Els maçanetencs l'any 1271 hi van bastir una capella a la Mare de Déu perquè "s'hi obraven molts miracles". El 1275 hi fou instituït un capellà i més tard, un ermità. Llavors es convertí en un lloc de romiatge d'empordanesos i vallespirencs. La tradició diu que l'antiga imatge de la verge fou trobada per uns pastors i un toro a la cova propera. La imatge del segle XIX era obra de l'escultor local Josep Verdaguer, malauradament la van robar l'any 2011. L'actual és una imitació de l'anterior.

L'edifici actual, format per la capella, l'hostatgeria i el refugi correspon a unes reformes fetes entre els segles XVII i XX. Prop del santuari hi ha la Font de la Cova i la dels Tres Raigs.

A les Salines s'hi fan dos aplecs: el de Sant Isidre, el 15 de maig o el diumenge més proper, i el de la Mare de Déu, el primer diumenge d'agost.

Vista del Santuari de Les Salines el 1956 · Arxiu Pere Roura

Font dels Tres Raigs de Les Salines el 1934 · Arxiu Pere Roura

la Collada dels Pous

Aquest coll fronterer situat a 1239 m d'altitud es forma entre el Roc de la Graula (1288 m) i el cim del Moixer Gros (1412 m). Separa els termes de Maçanet de Cabrenys i Ceret i per aquí travessa el camí que mena de Maçanet de Cabrenys a Reiners i Ceret molt transitat des de segles pels vianants, pastors, traguers i contrabandistes d'ambdues vessants.

El nom de Collada dels Pous es deu a dues raons. Una perquè aquí hi passava el camí que s'enfilava cap als tres pous de la neu del Comú de Maçanet, que es troben a uns 400 metres a ponent per sobre la Font del Moixer i avui només es conserven les restes d'un pou. I l'altra perquè a uns 200 metres per la banda nord hi ha el pou del Comú de Ceret, encara prou conservat, prop del camí que ens porta a Fontfreda. En aquests pous, que daten del segle XVII, s'hi dipositava la neu a l'hivern per conservar-la i consumir-la a l'estiu, per a refrescar begudes, per a usos terapèutics i per abastir les principals viles de l'Empordà i Ceret. Van funcionar durant dos segles. L'any 1969 va arribar-hi la carretera apte per a tot-terrenys que comunica l'Alt Empordà i el Vallespir.

Biodiversitat

Hàbitats

Les Salines, junt amb la seva part germana al vessant nord, és una zona que queda fora de les rutes més freqüentades pels naturalistes i amants dels espais naturals ben conservats. Això li aporta una tranquil·litat desitjada i difícil de trobar en altres espais. A més s'hi descobreixen tota una sèrie d'hàbitats variats i ben conservats, des dels de caire més forestal, fins als de zones més obertes arbustives o entapissades d'herbes, que contenen la seva fauna particular. Tots aquests elements en conjunt esdevenen els ingredients ideals per desitjar visitar-la i aprendre mentre hi caminem.

I és que poca gent es pot imaginar que en aquest petit racó dels Pirineus s'hi aplegui una varietat tant interessant de vegetació, des de boscos de caire mediterrani fins a formacions més humides a la seva part alta. Però això és el que ens donen les muntanyes, viatges vegetals. Les diferents alçades fan que la vegetació imperant sigui tant variada, talment com si travesséssim Europa cap al nord, on els diferents climes condicionen el tipus de vegetació que s'hi desenvolupa.

Si ens situem a la part baixa del vessant sud, el tipus de bosc que trobem al inici de la ruta, és la sureda. Aquestes boscos tenen com a arbre dominant el suro (*Quercus suber*), que és molt semblant a l'alzina (*Quercus ilex*), però amb una capçada més esclarissada i l'escorça recoberta de suro. Ambdós arbres comparteixen espècies característiques, però l'aprofitament del suro, que duu a estassades i aclarides, junt amb una capçada que deixa entrar

NATURA

més la llum del sol, ha fet que el seu hàbitat es diferenciï clarament. A una mica més d'alçada en alguns punts, però compartint territori amb la sureda, trobem l'alzinar muntanyenc. Té una distribució ampla, ja que tant la trobem a la banda sud com a la nord, al inici del camí des de Reiners. Bosc perennifoli del qual en gaudim una imatge sempre verda, amb fulles petites i endurides, a l'igual que les suredes. Paisatgísticament aporta un estrat arbori continu amb grans masses i amb molta ombra, tot i que no agafa grans alçades, tan sols de 5 a 12 m.

Més amunt creixen les pinedes de pi roig (*Pinus sylvestris*). És un tipus de pineda de caràcter boreal, comparables a les que es poden trobar a les valls interiors seques dels Alps. Els arbres presenten unes alçades moderades, entre els 8 i 10 metres. Sol formar un bosc de manera continua que cobreix màquies i brolles, o fins i tot alzinars amb alçades molt baixes. Continuant amb els pins, a les parts més altes tenim algunes zones amb pinedes de pinastre (*Pinus pinaster*). Aquest és un tipus de bosc clarament mediterrani, així que juga inequívocament un paper secundari. Sol ocupar territoris amb presència de brucs i estepes, on forma masses més o menys importants. Sembla ser que amb el temps les zones arbrades amb pinastre evolucionen cap a landes arbrades amb pi roig. Per altra banda, també trobem que ha estat una espècie molt utilitzada, a l'igual que la pinassa (*Pinus nigra*), per a repoblar zones degradades o que han patit un fort aprofitament. No té una gran diversitat florística. El sotabosc sol estar nu, i tan sols trobem

algunes herbes esparses. L'altra hàbitat present dins del grup de les pinàcies és el bosc de pi negre (*Pinus uncinata*). Aquest ja el trobem a la part alta del massís, i no hi és molt abundant. Són boscos adaptats a viure en ambients freds, poc o molt oberts. Tenen una gran importància en el paisatge i representen una comunitat permanent.

Situada ja a la banda nord del camí, de baixada cap a Reiners si fem el camí de sud a nord, trobem vessants de muntanya amb avetoses (*Abies alba*). Són boscos on hi regna la penombra i la humitat, gràcies a l'ombra que generen les branques planes de l'avet i les fulles fosques. Són arbres alts, que poden anar des dels 15 als 50 metres. El sotabosc sol estar cobert per plantes herbàcies i molses. El sòl és profund i amb molt d'humus, i mantenen un grau d'humitat important al llarg de l'any.

Pel que fa a les fagàcies, trobem la roureda de roure martinenc (*Quercus humilis*). És un tipus de bosc no gaire alt, dels 6 als 20 metres. Tot i predominar-hi el roure martinenc, podem trobar-hi d'altres arbres com el pi roig, o el bedoll (*Betula pendula*). Damunt de sòls amb poca pendent, entre els 500 i els 1200 m, solen tenir un aspecte esclarissat, degut a la forta explotació a que han estat sotmesos. Relacionada amb la família dels roures, trobem les castanyedes (*Castanea sativa*). El castanyer no és un arbre original de les nostres contrades. És originari de l'orient mediterrani, tot i que ja es considera part del nostre paisatge forestal. En un primer moment varen ser plantats per l'home, per a l'aprofitament de la fusta i el fruit, i varen substituir les comunitats forestals prèvies.

NATURA

Un altre hàbitat dins de la família de les fagàcies que podem trobar tant a la banda nord com la sud de la ruta, i ja a les parts més altes, és la fageda. Bosc caducifoli, on els faigs (*Fagus silvatica*) formen una capçada alta i densa que aporta un ambient de penombra i fresca. Té un sotabosc esclarissat, no més enllà d'una catifa d'herbes, degut a la falta de llum. A les nostres contrades el faig es troba en una situació marginal, al ser molt al sud de la seva distribució general.

Altres hàbitats a destacar, però que tenen una presència reduïda, serien les freixenedes, les vernedes i les landes de gòdua. Les primeres agrupen una sèrie d'espècies caducifòlies montanes, entre elles el freixe de fulla gran (*Fraxinus excelsior*), on l'avellaner (*Corylus avellana*) i el boix (*Buxus sempervirens*) hi és molt present. El sota bosc sol estar compost amb espècies habituals de les fagedes i rouredes, comunitats amb les quals l'avellaner està en contacte i s'hi combina. Moltes vegades hi podem trobar barreja d'altres caducifolis com els bedolls (*Betula pendula*), castanyer (*Castanea sativa*), trèmols (*Populus tremula*) i roures (*Quercus sp.*). Pel que fa a les vernedes, aquest tipus de bosc arrela arran de l'aigua, en rius i rieres amb cabal superficial continu, però sense estar exposats a les inundacions. Arriba fins a alçades importants de 6-15 m, on l'arbre dominant és el vern (*Alnus glutinosa*), l'estrat arbustiu és reduït, i pel que fa a les herbàcies és molt ric amb espècies que floreixen a la primavera. Moltes de les espècies dels voltants són pròpies de les fagedes i les rouredes. Aquestes espècies sovint van acompanyades d'altres arbres com és el freixe de fulla gran. Les landes de gòdua (*Sarothamnus scoparius*), és un matollar dens, i de difícil penetració, que pot arribar als 2 metres d'alçada. S'estén per les parts més altes del massís en zones sense presència arbrada. La seva floració pot ser espectacular al quedar coberta de flors ben grogues.

Fauna

Un cop coneixem els hàbitats més destacats que podem trobar al llarg de la ruta, hem de remarcar les espècies que hi podem arribar a veure, sempre i quan caminem ben atents i expectants als regals que la natura ens pot oferir.

Dins de l'hàbitat dels alzinars, el qual trobem a les dues bandes del massís, els mamífers més destacables que hi podem trobar són la geneta (*Genetta genetta*), el senglar (*Sus scrofa*), la guilla (*Vulpes vulpes*) i el teixó (*Meles meles*). Entre els ocells destaquen el picot garser gros (*Dendrocopos major*), el pica-soques blau (*Sitta europaea*), el gaig (*Garrulus glandarius*), la mallerenga emplomallada (*Lophophanes cristatus*), el cargolet (*Troglodytes troglodytes*) i el raspinell (*Certhia brachydactyla*). La serp verda (*Malpolon monspessulanus*) és una de les espècies que habita aquesta contrada més mediterrània. A l'anar fent camí des de Maçanet, i guanyant alçada, les comunitats vegetals van canviant, i un cop ja a les Salines comencen a aparèixer els faigs, així com diferents plantacions de pins. Aquí ja ens trobem prop dels 1100 m i la tranquil·litat hi és present. Entre els mamífers, destaquen el gorjablanc (*Martes foina*), el cabirol (*Capreolus capreolus*), una bona població d'esquirols (*Sciurus vulgaris*), i diverses espècies de ratpenats cavernícoles que nidifiquen al refugi de ratpenats. Pel que fa als ocells, trobem espècies com el pinsà borroner (*Pyrrhula pyrrhula*), el picot

negre (*Dryocopus martrius*), el cucut (*Cuculus canorus*), l'esparver (*Accipiter nisus*) o la mallerenga petita (*Periparus ater*). Entre els amfibis destaca la salamandra (*Salamandra salamandra*), i entre els rèptils trobem la serp llisa septentrional (*Coronella austriaca*) i el lluert (*Lacerta bilineata*).

Ja a la zona de la Collada dels Pous, el faig és l'espècie que domina per la banda sud. Un cop comencem a baixar pel vessant nord, el faig ens continuarà acompanyant, junt amb alguna avetosa. Aquestes contrades més altes, han esdevingut un bon refugi per a la fauna, aquí trobem espècies difícils de veure en els llocs més humanitzats, o que tenen una distribució reduïda al territori, com és el gat salvatge (*Felis silvestris*), la marta (*Martes martes*) o el mufló (*Ovis musimon*). Alguns exemplars d'Isard (*Rupicapra pyrenaica*) o de cérvol (*Cervus elaphus*) també han estat vistos per la zona. Entre els ocells destaca el pardal de bardissa (*Prunella modularis*), el sit negre (*Emberiza cia*), la merla roquera (*Monticola saxatilis*) o el corb (*Corvus corax*). La sargantana roquera (*Podarcis muralis*) seria un dels rèptils interessants que trobem pels rocams.

Geologia

Des de Reiners fins a Maçanet de Cabrenys, el camí passa per diverses formacions geològiques relacionades amb la cadena axial del Pirineus: al començament som a la depressió de Reiners que es troba en els terrenys secundaris del sinclinal d'Amélie, constituïts de calcàries, margues, gres i guixos. Aquests terrenys estan limitats per dues falles importants, la del Piemont i la dels Pirineus. Després el sender puja per micaesquists amb intercalacions carbonatades de cipolí: els marbres del Mas Querol, blancs amb venes grises. La part axial de la cadena del Roc de Fraussa està formada per gneis. Més enllà, el camí torna a travessar els micaesquists que també contenen localment marbre. El poble de Maçanet de Cabrenys està en canvi, situat sobre terreny granític i sauló.

Sobre el projecte

El projecte de cooperació d'El Camí de Reiners a Maçanet de Cabrenys "De Castell a Castell" és una iniciativa dels ajuntaments de Reiners i de Maçanet de Cabrenys, amb l'ajut financer de l'Eurodistricte per a l'Espai Català Transfronterer de la Generalitat de Catalunya (Casa de Perpinyà), i del Departament dels Pirineus Orientals.

Han col·laborat en el projecte Pere Roura Sabà, en la redacció dels continguts històrics i els dibuixos del castell de Cabrera, Serge Arnaudès, Jacques Baylard, Montserrat Cailà, Daniel Canet, Dikki Caritg, Jean-Paul Escudero, Jean Le Guillou, Jean-Pierre Marquès, Jean Le Potier, Magali Mas-Ferrari, Charles Novero, Jean Jacques Serra i Jacques Sicre de la Comissió Camins i Patrimoni de Reiners, Christian Solà en la geologia, Etienne Roudier i David Maso en l'estudi d'arqueologia de Reiners, Neus Oliver en el disseny gràfic i Sarah Davis en les traduccions. Xavier Soler, Marcel Gutinell i Estel Turbau en l'estudi territorial, fauna i flora. Joseph Hiard del Grup Ornitològic del Rosselló, i Marcel Juanchich pels estudis de natura.

A tots ells i a totes elles, moltes gràcies. Gràcies també a la Communauté de Communes du Vallespir, al Comité Départemental de la Randonnée Pédestre des Pyrénées-Orientales, a l'ACCA de Reiners i als propietaris corresponents.

Recomanacions de seguretat

Dur roba adequada segons l'època de l'any · Utilitzar calçat còmode i de muntanya · Portar aigua i menjar suficient · Cartografia i/o GPS i telèfon mòbil · El camí passa per propietats privades per la qual cosa es recomana no apartar-se de l'itinerari senyalitzat i respectar la fauna, la flora, les plantacions, la ramaderia i el patrimoni arquitectònic (feixes, casots...) · Es prohibeix fer foc, abandonar deixalles i acampar.

www.reynes.fr

xn--maanetdecabrenys-dpb.cat

AJUNTAMENT DE
MAÇANET DE CABRENYS

Eurodistricte
de l'Espai Català Transfronterer
Eurodistrict
de l'Espace Catalan Transfrontalier

Generalitat de Catalunya
Casa a Perpinyà

